scoalacool.ro

PRIMUL RĂZBOI MONDIAL.

EVOLUȚIA ALIANȚELOR. FRONTURILE DE LUPTĂ (1914-1918)

Cauze și caracteristici

• Lupta pentru reîmpărţirea lumii şi concurenţa politico-economică agresivă dintre marile puteri a stimulat cursa înarmărilor.

• Imperialismul și naţionalismul statelor europene.

• Război de propagandă: promovarea ideilor patriotice şi ura faţă de inamic.

• Război de masă - 70 milioane de soldaţi: serviciul militar obligatoriu pentru bărbaţii între 18-45 ani.

• Război economic: a câștigat conflictul tabăra care a produs şi a transportat pe front mai mult armament.

• Război al populaţiei civile: bombardarea oraşelor şi a fabricilor de armament, în care au lucrat bărbați, femei și copii.

• Război tehnologic - noi arme: avionul (de bombardament, de vânătoare), tancul, gazele de luptă, submarinul, torpila.

• Război naval-economic: ţinte au fost navele comerciale de transport produse și persoane.

Participanți

• Tripla Alianță (Puterile Centrale): Germania, Imperiul Austro-Ungar, Imperiul Otoman (noiembrie 1914) și Bulgaria (septembrie 1915).

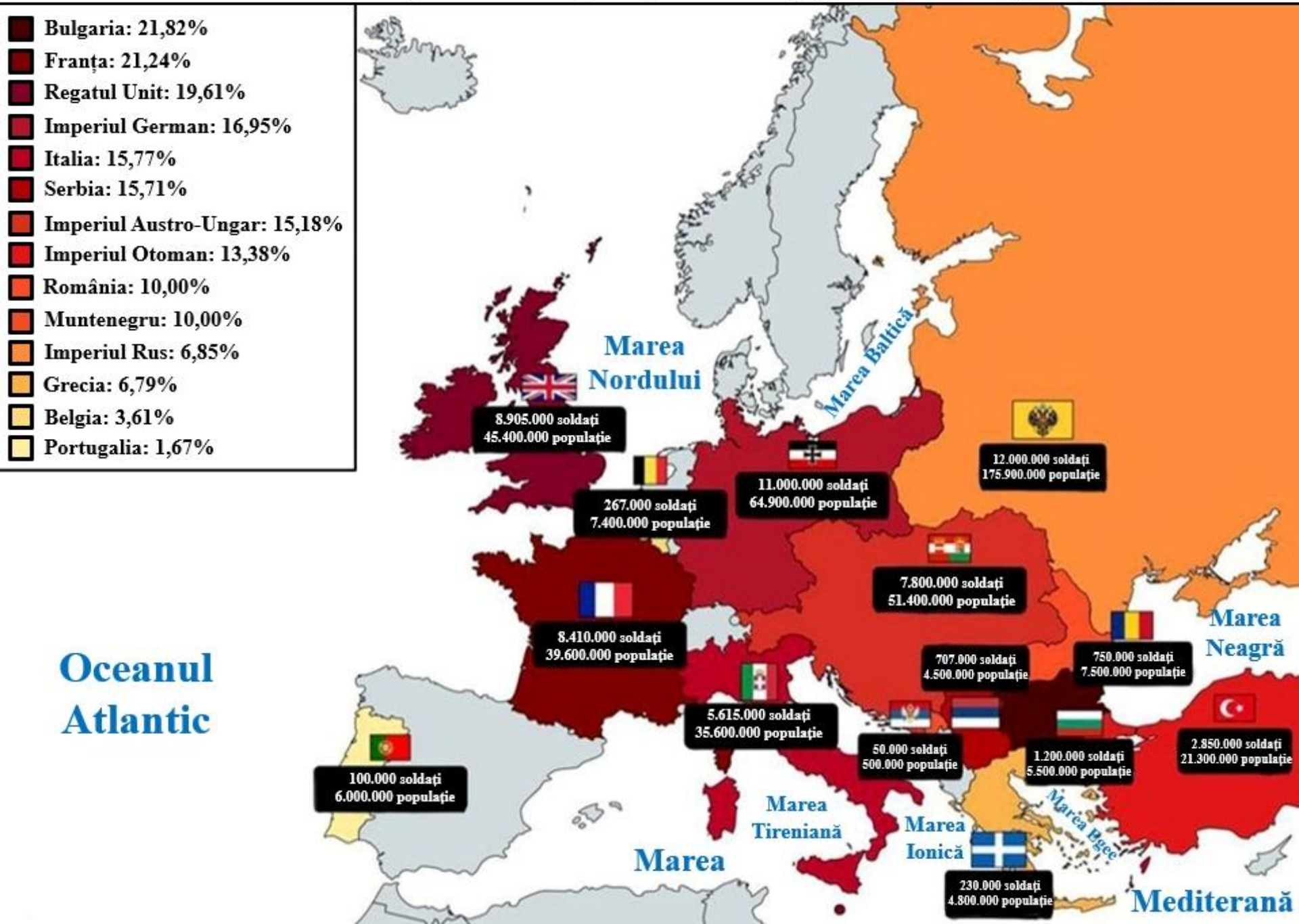
• Tripla Înțelegere (Antanta): Regatul Unit, Franţa, Imperiul Rus, Japonia, Italia (mai 1915), România (august 1916) și S.U.A. (aprilie 1917).

• Statele neutre: Spania, Andorra, Elveția, Luxemburg, Olanda, Danemarca, Suedia, Norvegia și Islanda.

Europa: alianțele politico-militare în perioada Primului Război Mondial

Numărul de soldați mobilizați, raportat la populația Europei (1914)

Desfășurarea războiului

1914 - Război-fulger

• 28 iunie - la Sarajevo, pretextul pentru declanșarea conflictului a fost asasinarea moştenitorului Imperiului Austro-Ungar, arhiducele Franz Ferdinand, de către studentul sârb bosniac Gavrilo Princip.
• 28 iulie - Imperiul Austro-Ungar a declarat război Serbiei, acuzând-o că a organizat atentatul.
Frontul de Vest:
• 1 și 3 august - Germania a declarat război Imperiului Rus și Franței.
• 3 august - Regatul Unit a declarat război Germaniei, care a răspuns prin atacul asupra Belgiei, încălcând neutralitatea acesteia, a pătruns în nord-estul Franței și a înaintat spre Paris (*Planul Schlieffen*), germanii folosind tactica ***blitzkrieg***.
• 23 august - Japonia a declarat război Germaniei.
• 6-12 septembrie - prima bătălie de pe Marna: francezii i-au obligat pe germani să se retragă ⇒ stabilizarea frontului până în luna noiembrie și începutul campaniei de uzură (războiul de **tranşee**).
Frontul de Est:
• 27-30 august - la Tannenberg, rușii au fost înfrânți de germani.
• 8-10 septembrie - în zona Lacurilor Mazuriene, forțele ruse au fost înfrânte de către cele germane ⇒ stabilizarea frontului până la sfârșitul anului și începutul campaniei de uzură (războiul de tranşee).

Asasinarea arhiducelui austro-ungar Franz-Ferdinand de către studentul sârb Gavrilo Princip la Sarajevo (Bosnia-Herțegovina, 28 iunie 1914)

Gavrilo Princip

Dunkerque
Calais
Bruges
Anvers
Gent
Diksmuide
Belgia
Olanda
Rin
Koln
Germania
Boulogne
St Omer
Ieper
Bruxelles
Louvain
Maastricht
Aachen
Hazebrouck
Lille
Liege
I
Von Kluck
II
Von Bulow
Namur
Meuse
Montreuil
Lens
Mons
Charleroi
Coblenz
Arras
Cambrai
Dinant
Abbeville
Doullens
Mauberge
Givet
Pădurea Ardennes
III
Von Hausen
Somme
Le Cateau
Albert
Mosel
Amiens
St Quentin
Luxemburg
IV
Ducele Albrecht de Wurttemberg
Neufchateau
Mezieres
Sedan
Arlon
Montdidier
Laon
Sarre
Montmedy
Longwy
Compiegne
Thionville
Beauvais
Aisne
Soissons
V
Prințul moștenitor Wilhelm al Prusiei
Oise
Chantilly
Reims
Sarrebruck
Chateau Thierry
Verdun
Metz
Sena
Marna
Lorena
Bitche
Epernay
Meuse
Meaux
VI
Prințul moștenitor Rupprecht al Bavariei
St Mihiel
Paris
Toul
Sarrebourg
Bar le Duc
Nancy
Mlaștina St. Gond
Luneville
Strasbourg
VII
Von Heeringen
Moselle
Franța
Epinal
Rin
Alsacia
Orașe fortificate
Planul Schlieffen
Belfort
Mulhausen

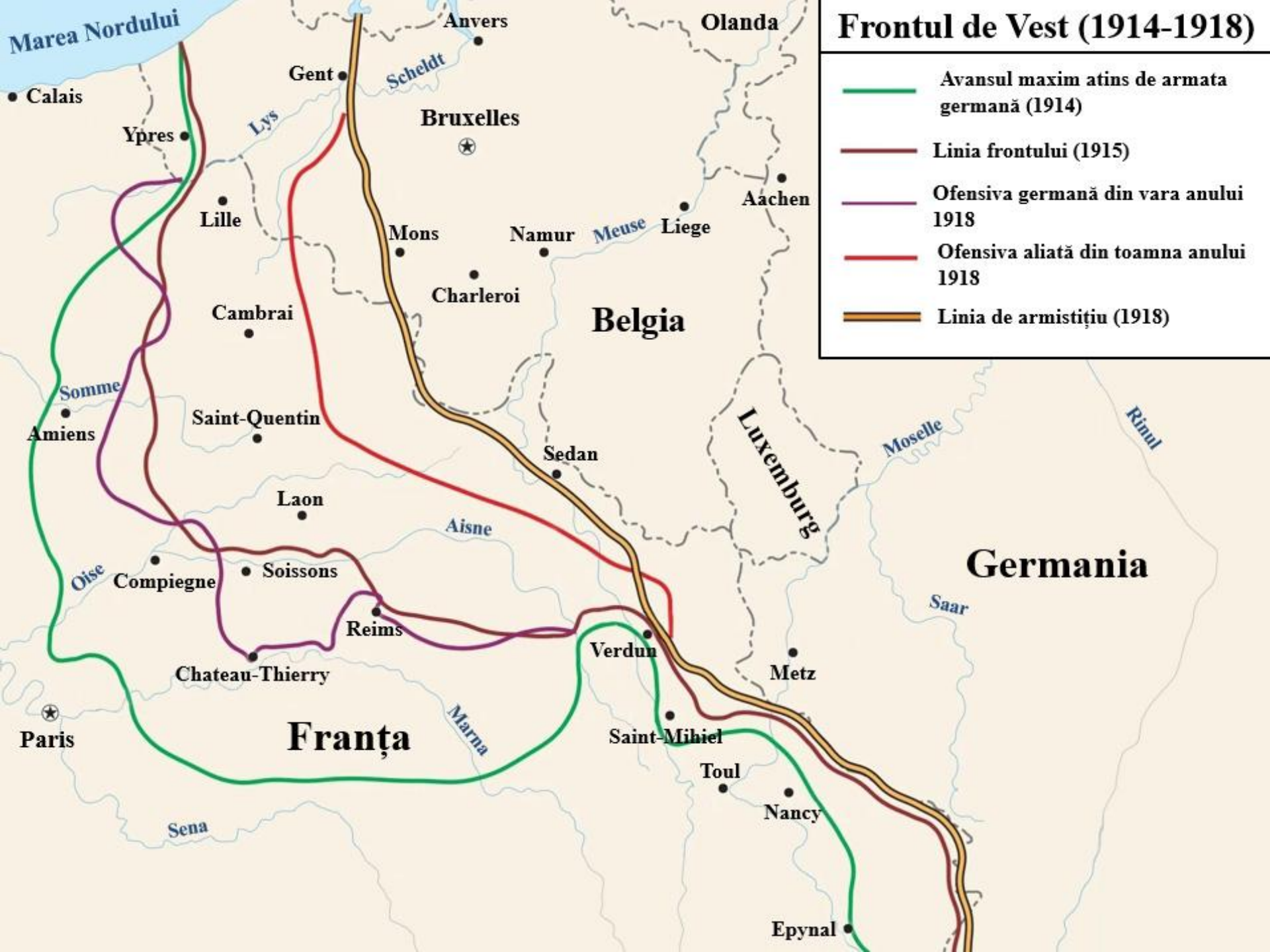
Bătălia de la Tannenberg (Polonia, 27-30 august 1914)

Bătălia din zona Lacurilor Mazuriene (Polonia, 8-10 septembrie 1914)

Prima bătălie de pe Marna (Franța, 6-12 septembrie 1914)

Frontul de Vest (1914-1918)
Avansul maxim atins de armata germană (1914)
Linia frontului (1915)
Ofensiva germană din vara anului 1918
Ofensiva aliată din toamna anului 1918
Linia de armistițiu (1918)
Marea Nordului
Anvers
Olanda
Gent
Scheldt
Calais
Bruxelles
Ypres
Lys
Aachen
Lille
Mons
Namur
Meuse
Liege
Charleroi
Cambrai
Belgia
Somme
Amiens
Saint-Quentin
Sedan
Luxemburg
Moselle
Rinul
Laon
Aisne
Germania
Oise
Compiegne
Soissons
Saar
Reims
Verdun
Metz
Chateau-Thierry
Paris
Franța
Marna
Saint-Mihiel
Toul
Nancy
Sena
Epynal

Frontul de Est (1914-1918)
Avansul maxim atins de armata rusă (1914)
Campania din Gallipoli (1915)
Frontul în perioada Revoluției Ruse (1917)
Avansul maxim atins de armata autro-germană (1918)
Stockholm
Helsinki
Petrograd
Suedia
Pskov
Marea Baltică
Konigsberg
Minsk
Berlin
Imperiul German
Varșovia
Brest-Litovsk
Imperiul Rus
Pinsk
Lodz
Kiev
Harkov
Liov
Viena
Rostov-pe-Don
Budapesta
Odessa
Marea Azov
Imperiul Austro-Ungar
Brașov
România
Sevastopol
București
Belgrad
Varna
Marea Neagră
Marea Adriatică
Muntenegru
Serbia
Bulgaria
Albania
Sofia
Istanbul
Italia
Grecia
Imperiul Otoman
Peninsula Gallipoli

Desfășurarea războiului

1915 - Război de poziții

Frontul de Vest:
• 10-13 martie - la Neuve Chapelle, ofensiva franco-britanică (scopul: ruperea liniilor germanilor) a eșuat;
• 22 aprilie-25 mai - cea de-a doua bătălie de la Ypres: atacul german asupra liniilor britanice a eșuat, în ciuda folosirii pentru prima dată a gazelor asfixiante (diclorură de sulf);
• 25 septembrie-8 octombrie - bătălia pentru Loos: ofensiva franco-britanică a eșuat în încercarea de a distruge apărarea germană din Champagne și Artois.
Frontul de Est:
• 2 ianuarie-12 aprilie - în Galiția, ofensiva rusă împotriva austro-ungarilor a eșuat, ca urmare a intervenției trupelor germane;
• 1 mai-22 iunie - *Ofensiva Gorlice-Tarnow*: atacul german în Galiţia, Ucraina şi Belarus a redus presiunea rusă asupra trupelor austro-ungare ⇒ prăbușirea totală a liniilor rusești și retragerea acestora din Polonia.
Frontul balcanic:
• 25 aprilie 1915-9 ianuarie 1916 - campania din Dardanele (bătălia de la Gallipoli): forțele Antantei au încercat să ocupe Istanbulul și să obțină ieșirea Imperiului Otoman din război, dar au eșuat.
Frontul italian:
• 23 iunie-7 iulie - prima bătălie de la Isonzo: s-a încheiat cu victoria italienilor asupra trupelor austro-ungare.

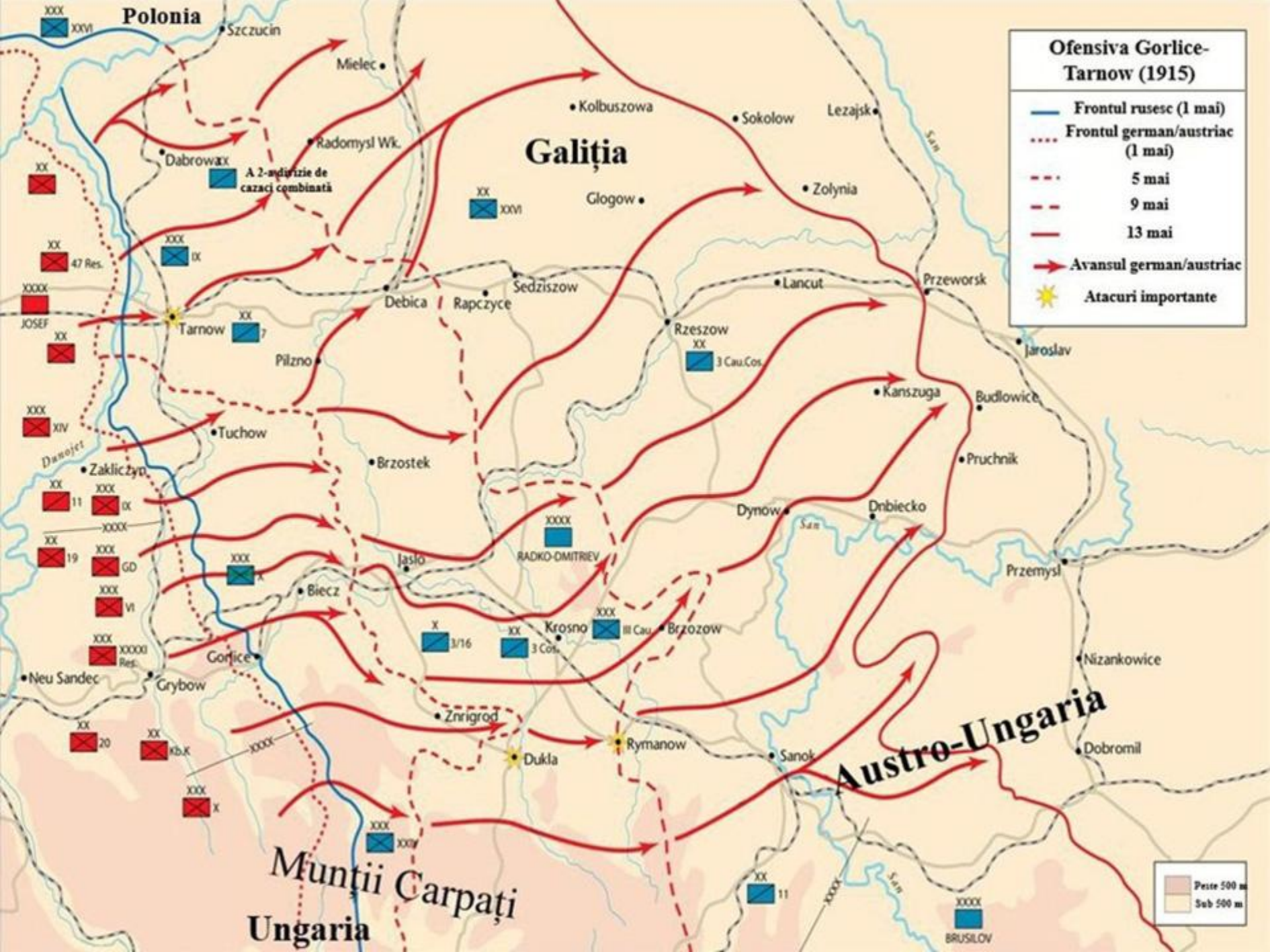
Bătălia de la Neuve Chapelle (Franța, 10-13 martie 1915)

A doua bătălie de la Ypres (Belgia, 22 aprilie-25 mai 1915)

Bătălia de la Loos (Franța, 25 septembrie-8 octombrie 1915)

Ofensiva Gorlice-Tarnow (1915)
Frontul rusesc (1 mai)
Frontul german/austriac (1 mai)
5 mai
9 mai
13 mai
Avansul german/austriac
Atacuri importante
Polonia
Galiția
Austro-Ungaria
Ungaria
Munții Carpați
Szczucin
Mielec
Kolbuszowa
Sokolow
Lezajsk
Radomysl Wk.
Dabrowa
A 2-a diviziе de cazaci combinată
Glogow
Zolynia
Debica
Rapczyce
Sedziszow
Lancut
Przeworsk
Tarnow
Pilzno
Rzeszow
Jaroslav
Kanszuga
Budlowice
Tuchow
Brzostek
Pruchnik
Zakliczyn
Dynow
Dnbiecko
San
Jasło
RADKO-DMITRIEV
Przemysl
Biecz
Krosno
Brzozow
Gorlice
Nizankowice
Neu Sandec
Grybow
Znirgrod
Rymanow
Dukla
Sanok
Dobromil
BRUSILOV
Peste 500 m
Sub 500 m

Desfășurarea războiului

1916 - Război total

Frontul de Vest:
• 21 februarie-18 decembrie - bătălia de la Verdun (*„Abatorul”*): ofensiva germană a fost oprită cu mari costuri umane de către trupele franceze (aproximativ 700.000 de morți).
• 1 iulie-18 noiembrie - bătălia de pe Somme: contraofensiva franco-britanică a eșuat în a sparge apărarea germană (aproximativ 1.000.000 de morți).
Frontul de Est:
• 14 august - România a intrat în război de partea Antantei și a declarat război Puterilor Centrale.
• 27 august-sfârșitul lunii decembrie - ofensiva română în Transilvania a fost respinsă de trupele austro-germane ⇒ ocuparea a 2/3 din teritoriul României (inclusiv Bucureştiul) de către trupele Puterilor Centrale.

1917 - Război total

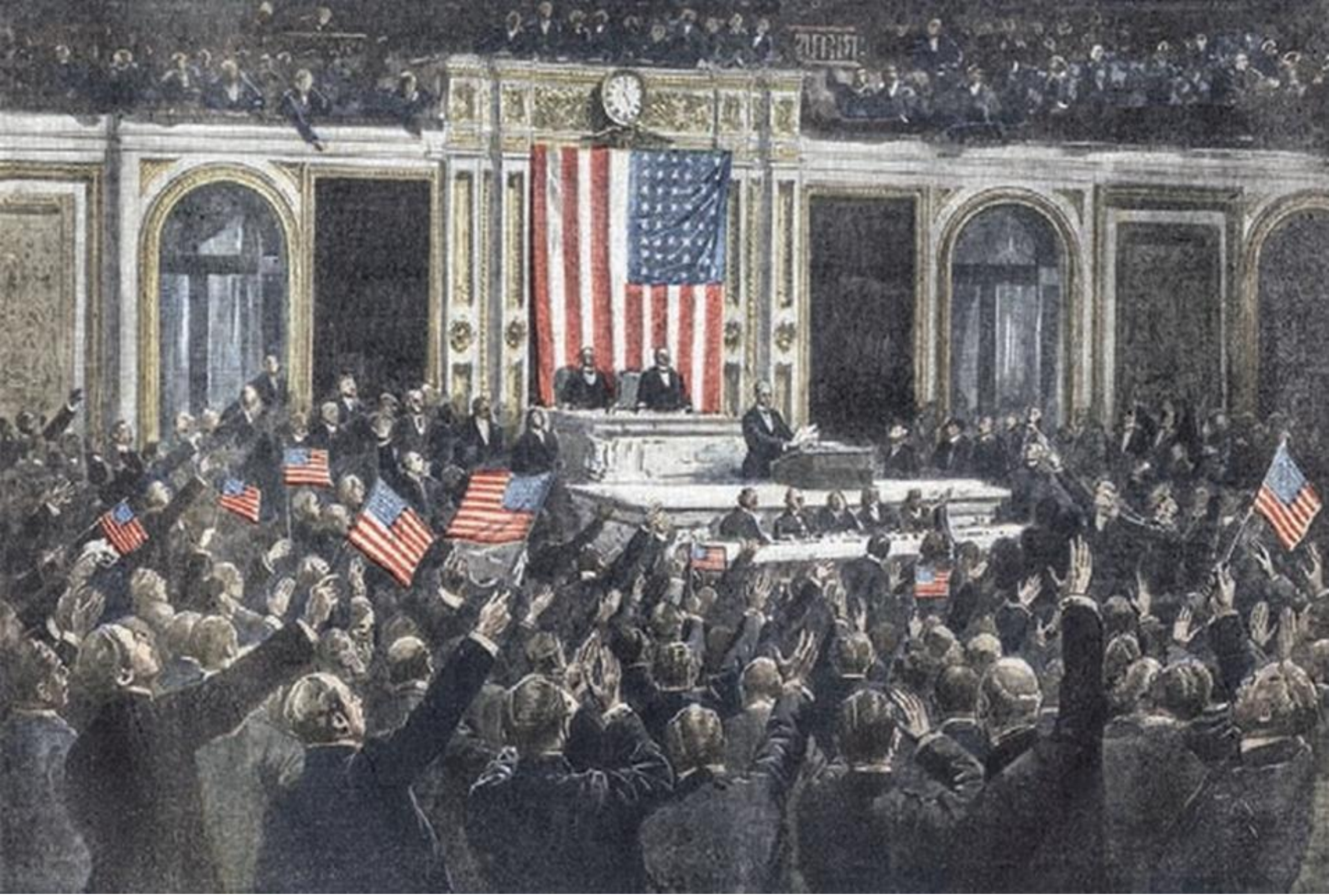
Frontul de Vest:
• Ianuarie - Germania a declarat regiunea din jurul Arhipelagului Britanic zonă de război (*„război naval total”*) ⇒ atacarea tuturor navelor comerciale care s-au îndreptat spre porturile britanice.
• 6 aprilie - S.U.A. a declarat război Germaniei și a intrat în război de partea Antantei.
Frontul de Est:
• Iulie-august - la Mărăşti, Mărăşeşti şi Oituz, ofensiva austro-germană pe frontul românesc a fost oprită.
• 7 noiembrie - izbucnirea revoluţiei comuniste în Rusia (*Revoluția din Octombrie*) ⇒ prăbușirea Frontului Estic.
Frontul Italian:
• 24 octombrie-19 noiembrie - a 12-a bătălie de la Isonzo: forțele austro-germane au înfrânt trupele italiene (*„dezastrul de la Caporetto”*).
Orientul Apropiat:
• 8 martie-23 aprilie - forțele britanice au ocupat Bagdadul și mare parte din Mesopotamia otomană;
• 17 noiembrie-30 decembrie - britanicii au intrat în Ierusalim.

Bătălia de la Verdun (Franța, 21 februarie-18 decembrie 1916)

Bătălia de pe Somme (Franța, 1 iulie-18 noiembrie 1916)

Congresul declară starea de război cu Puterile Centrale și intrarea în conflict de partea Antantei (S.U.A., 6 aprilie 1917)

Izbucnirea revoluţiei comuniste (Revoluția din Octombrie 1917) a dus la ieșirea Imperiului Rus din război

A 12-a bătălie de la Isonzo, „*Dezastrul de la Caporetto*” (Italia, 24 octombrie-19 noiembrie 1917)

Desfășurarea războiului

Urmări

1918 - Război total

• 3 martie - semnarea Păcii de la Brest-Litovsk între Rusia comunistă și Puterile Centrale ⇒ ieșirea puterii ruse din război.

• 21 martie - *Operațiunea Michael*: ofensiva germană a încercat să izoleze forțele franco-britanice.

• 24 aprilie - la Buftea-București, România a semnat cu Puterile Centrale un tratat de pace ⇒ ieșirea statului român din conflict.

• 15 iulie-6 august - a doua bătălie de pe Marna: a fost oprită ofensiva germană. Aliații au trecut la contraofensivă și în scurt timp au eliberat teritoriul Franței ⇒ retragerea trupelor germane de pe toate fronturile.

• Aliații Germaniei au ieșit pe rând din război: Bulgaria (29 septembrie), Imperiul Otoman (30 octombrie) și Imperiul Austro-Ungar (3 noiembrie).

• 11 noiembrie - la Compiegne, Germania a semnat armistițiul care a pus capăt războiului.

• 15-22 milioane morţi şi 23 milioane răniţi (în cei patru ani de război au participat 28 de state, cu aproximativ 70 milioane de soldaţi).

• Sfârşitul hegemoniei mondiale a Europei și afirmarea puterilor extra-europene (S.U.A. şi Japonia).

• Dispariţia imperiilor multinaţionale (austro-ungar, rus, otoman și german) și apariţia de noi state naţionale în Europa.

Rusia după Pacea de la Brest-Litovsk (3 martie 1918)

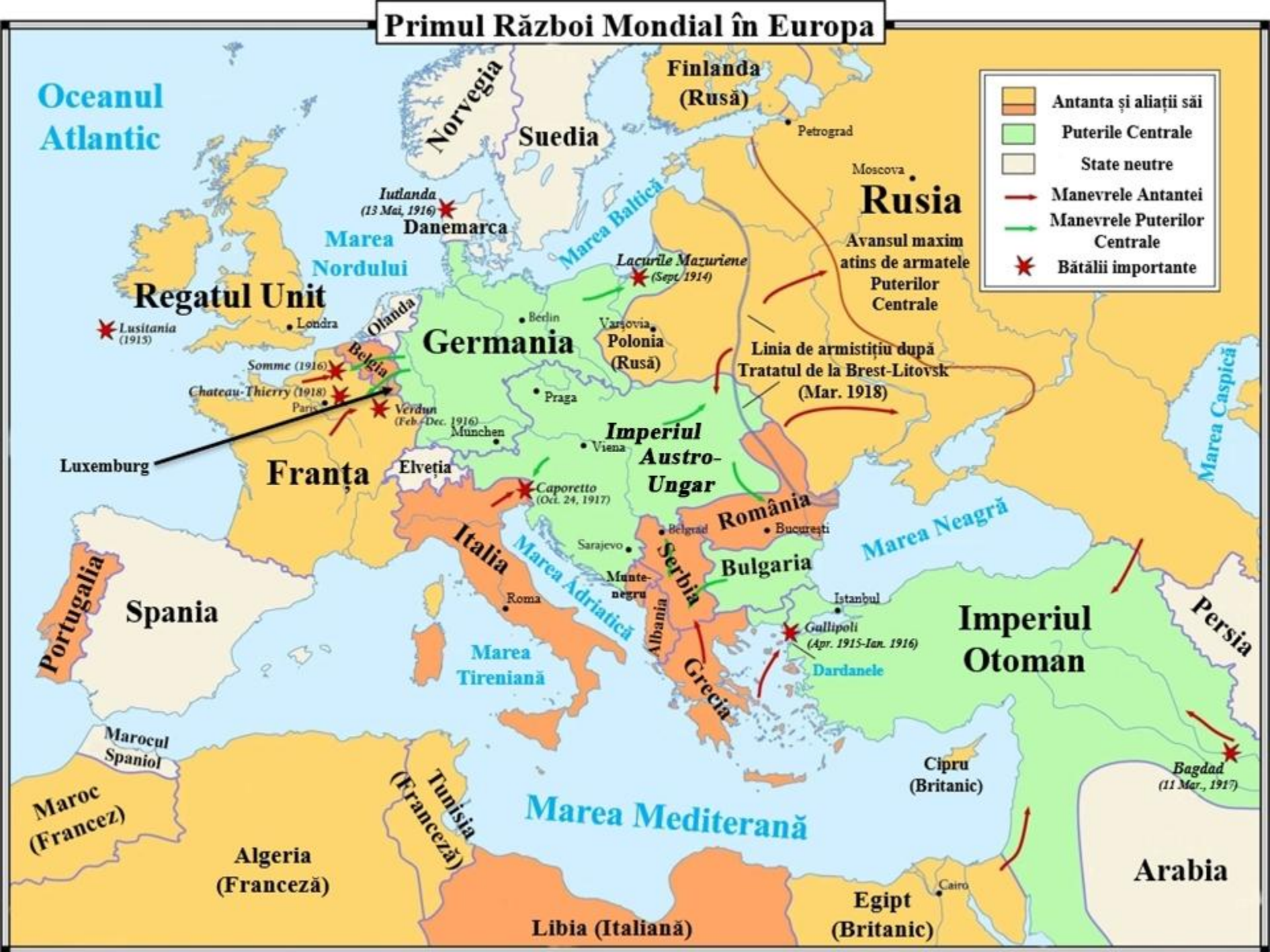

A doua bătălie de pe Marna (Franța, 15 iulie-6 august 1918)

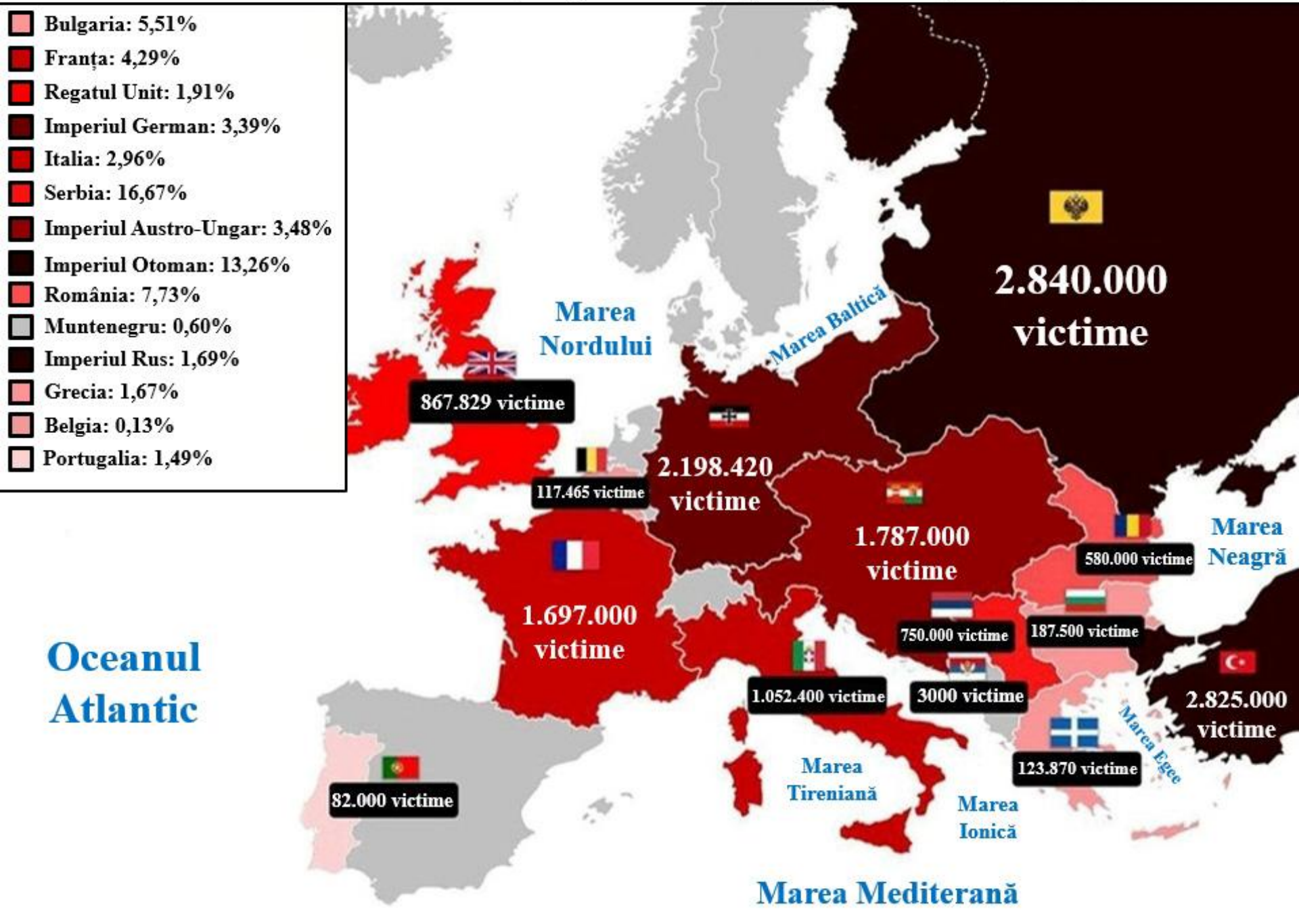

Semnarea armistițiului de la Compiegne (Franța, 11 noiembrie 1918)

Primul Război Mondial în Europa

Numărul de victime, raportat la populația Europei (1914)

BIBLIOGRAFIE

1. Dumitrescu, Doru, Manea, Mihai, *Mic dicționar enciclopedic de termeni istorici*, Editura Meronia, București, 2008.
2. Ghețău, Gheorghe Florin, Ghețău, Olenca Georgiana, *Istorie: Manual pentru clasa a VII-a*, Editura Aramis, București, 2019.
3. Ochescu, Maria, *Istorie: Manual pentru clasa a VII-a*, Editura Art Klett, București, 2020.
4. Stoica, Stan, Becheru, Dragoș Sebastian, *Istorie: Manual pentru clasa a VII-a*, Editura CD Press, București, 2019.
5. Gheorghe, Maria Mariana, Săvuță, Irina Ema, Soare, Aurel Constantin, *Istorie: Manual pentru clasa a VII-a*, Editura Litera, București, 2024.
6. Berstein, Serge, Milza, Pierre, *Istoria Europei*, Editura Institutul European, Iași, 1998.
7. Jenkins, Simon, *Scurtă istorie a Europei: de la Pericle la Putin*, Editura Litera, București, 2019.
8. Field, Jacob F., *Istoria Europei în pilule*, Editura Litera, București, 2019.
9. Stone, Norman, *Primul Război Mondial: o scurtă istorie*, Editura Litera, București, 2021.
10. Brandon, Vyvyen, *Primul Război Mondial: 1914-1918*, Editura ALL, București, 2018.
11. Clark, Christopher, *Somnambulii: cum a intrat Europa în război în 1914*, Editura RAO, București, 2015.
12. Best, Nicholas, *Cea mai mare zi din istorie: cum a luat sfârșit, cu adevărat, Marele Război*, Editura Meteor Press, București, 2018.
13. Imagini: Google Images (domeniul public).

Vă mulțumim pentru atenție!

